

«СҚО әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасы» КММ
«Облыстық қан орталығы» ШЖҚ КМК директорының
2025 жылғы 05 қаңтардағы № 1/1 бұйрығымен

БЕКІТІЛГЕН

С. А. Таукелов

**«СҚО әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасы» КММ
«Облыстық қан орталығы» ШЖҚ КМК
СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ЖӨНІНДЕГІ
НҰСҚАУЛЫҚ**

1. Жалпы ережелер

1. Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық «СҚО әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасы» КММ «Облыстық қан орталығы» ШЖҚ КМК (бұдан әрі - Нұсқаулық, Кәсіпорын) сыбайлас жемқорлық бағыттағы іс-әрекеттерге қатысты екенін анықтайды, сыбайлас жемқорлық сипаттағы жағдай туындаған жағдайда Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің іс-қимыл тәртібін белгілейді.

2. Осы Нұсқаулықта келтірілген талаптар ең аз қажет болып табылады және нақты жағдай үшін толық және/немесе шектеуші ретінде қарастырылмауы тиіс.

2. Негізгі терминдер мен анықтамалар

3. Осы Нұсқаулықта мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

1) **Пара** - мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті адам не оған теңестірілген адам немесе жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адам не лауазымды адам, сол сияқты шет мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның лауазымды адамы жеке өзі немесе делдал арқылы алатын ақша, бағалы қағаздар, өзге де мүлік, мүлік құқығы немесе мүліктік сипаттағы пайда.

2) **Лауазымды тұлға** - Кәсіпорынның қызметкері;

3) **Коммерциялық сатып алу** - коммерциялық немесе өзге ұйымда басқару функцияларын орындайтын адамға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сол сияқты оған өзінің қызмет бабын пайдаланғаны үшін, сондай-ақ сатып алуды жүзеге асыратын адамның мүддесі үшін қызмет бойынша жалпы қамқорлығы немесе қамқорлығы үшін мүліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету.

4) **Мүдделер қақтығысы** - лауазымды адамдардың/қызметкерлердің жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз

лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін;

5) **Сыбайлас жемқорлық** - Кәсіпорын лауазымды адамдарының жеке өзі немесе делдалдар арқылы мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді заңсыз пайдалануы, сол сияқты осы адамдарды игіліктер мен артықшылықтар беру арқылы сатып алу;

6) **Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл** - Кәсіпорынның өз өкілеттіктері шегінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде Кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою және олардың салдарын жою жөніндегі қызметі;

7) **Қызметкер** - Кәсіпорынмен еңбек қатынастарында тұратын жеке тұлға.

3. Сыбайлас жемқорлыққа бағытталған және коммерциялық пара берудің ықтимал жағдайлары, сондай-ақ мінез-құлық ережелері бойынша ұсыныстар

4. Қызметке жүгінген азаматтар, кәсіпорынның құрылымдық бөлімшесінің қызметін тексеруді жүзеге асыратын лауазымды тұлғалар тарапынан ықтимал арандатушылықтарды болдырмау үшін:

1) келушілер орналасқан қызметтік үй-жайларды және жеке заттарды (киім, портфельдер, сөмкелер және т. б.) қараусыз қалдырмауға;

2) келуші кеткеннен кейін жұмыс орнында немесе жеке заттарында қандай да бір бөгде заттар табылған жағдайда, ешқандай дербес іс-қимыл жасамай, басшылыққа дереу баяндалсын.

5. Лауазымды тұлғаға, кәсіпорын қызметкеріне пара ұсынған кезде:

1) пара беру және/немесе коммерциялық пара беру нысанасын қабылдауға дайын немесе үзілді-кесілді бас тарту ретінде түсіндірілуі мүмкін асығыс мәлімдемелерге жол бермей, өте сақ, сыпайы, сыпайы әрекет ету;

2) Сізге ұсынылған шарттарды (сомалардың мөлшері, тауарлардың атауы мен қызметтердің сипаты, пара беру мерзімдері мен тәсілдері, коммерциялық пара беру нысаны, мәселелерді шешу реттілігі) мұқият тыңдауға және дәл есте сақтауға міндетті;

3) пара беру және/немесе коммерциялық пара беру уақыты мен орны туралы мәселені келесі әңгімеге ауыстыруға тырысыңыз және келесі кездесу үшін сізге таныс орынды ұсыныңыз;

4) әңгімеде бастаманы өз мойнына алмаңыз, көбірек «кездесуге жұмыс жасаңыз», сұхбаттасушыға «сөйлеуге» мүмкіндік беріңіз, сізге мүмкіндігінше көп ақпарат беріңіз;

5) пара беруге немесе коммерциялық пара беруге келіскен жағдайда Сіздің мәселенізді шешудің кепілдіктері туралы сұраңыз;

6) егер сізде диктофон болса, пара және/немесе коммерциялық пара беру туралы ұсынысты (жасырын) жазуға тырысыңыз;

7) осы факті туралы жоғары тұрған басшылыққа қызметтік жазба түрінде баяндалсын;

8) 8-705-910-22-04 телефоны бойынша Комплаенс-қызметке жазбаша немесе ауызша хабарласу;

9) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға не Callорталыққа дайындалып жатқан қылмыс туралы жазбаша немесе ауызша хабарлама жіберуге 1424.

6. Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері арасында мүдделер қақтығысы туындаған кезде:

1) мүдделер қақтығысының кез келген мүмкіндігіне мұқият қарау;

2) мүдделер қақтығысының туындауының кез келген мүмкіндігіне жол бермеу жөнінде шаралар қабылдауға;

3) туындаған мүдделер қақтығысы туралы немесе оның туындау мүмкіндігі туралы Сіз білген бойда өзінің тікелей басшысын жазбаша нысанда хабардар етуге міндетті;

4) тікелей басшының келісімі бойынша туындаған мүдделер қақтығысын еңсеру жөнінде шаралар қабылдауға;

5) мүдделер қақтығысының тарабы болып табылатын қызметкердің қызметтік жағдайын белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін атқарудан шеттетілгенге дейін және (немесе) мүдделер қақтығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартқанға дейін өзгертуге;

4. Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру туралы шешім қабылдаудағы әрекеттері

7. Өз қалауыңыз бойынша сіз сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 Call орталығына ауызша немесе жазбаша өтінішпен жүгіне аласыз.

8. Сыбайлас жемқорлық сипаттағы құқық бұзушылық туралы хабарлау нысандарының бірі анонимді өтініш болып табылады. Бұл жағдайда өтініш беруші анонимділікке байланысты жауап алуға сене алмаса да, ал қылмыс туралы анонимді өтініштің өзі, мұндай өтініште дайындалып жатқан немесе жасалған қылмыстық құқық бұзушылықтар туралы мәліметтер болған жағдайларды қоспағанда, қылмыстық іс қозғауға себеп бола алмайды.

9. Параны бопсалау жағдайында Сіз сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға хабарласып, Сізден пара алу немесе коммерциялық пара алу фактісі туралы өтініш жазуыңыз керек, онда дәл көрсетіңіз:

1) лауазымды адамдардың қайсысы (тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, мекеменің атауы) Сізден пара алады немесе коммерциялық құрылымдар өкілдерінің қайсысы сізді пара беруге итермелейді;

2) бопсаланатын параның (пара берудің) сомасы мен сипаты қандай;

3) қандай нақты әрекеттер (немесе әрекетсіздік) үшін Сізден пара алады немесе коммерциялық пара алады;

4) қай уақытта, қай жерде және қалай тікелей пара беру керек немесе коммерциялық пара беру жүзеге асырылуы керек.

10. Сыбайлас жемқорлық қылмыстары және сыбайлас жемқорлық сипатындағы белгілері бар жағдайлар анықталған және/немесе соқтығысқан кезде қызметкерлер сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жүгінумен қатар компанияның Комплаенс-қызметін: 8-705-910-22-04 телефоны бойынша хабардар ету жөнінде шаралар қабылдауы тиіс;

11. Кәсіпорын қызметкері өзінің функционалдық міндеттерін атқарған кезде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара беру және өзге де қылмыстық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлаған лауазымды адам, қызметкер мемлекеттің қорғауында болады және Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен көтермеленеді.

12. Кәсіпорын қызметкерлерінің өз функционалдық міндеттерін орындауы кезінде Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, коммерциялық пара беруге және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға жәрдем көрсететін лауазымды адам, қызметкер туралы ақпарат мемлекеттік құпия болып табылады және заңда белгіленген тәртіппен беріледі. Аталған ақпаратты жария ету заңда белгіленген жауаптылыққа әкеп соғады.

5. Қорытынды ережелер

13. Осы Нұсқаулық кәсіпорынның барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің танысуы және қолдануы үшін міндетті болып табылады.

14. Осы Нұсқаулық кәсіпорын директорының бұйрығымен бекітілген күннен бастап қолданысқа енгізіледі.

15. Нұсқаулыққа енгізілетін өзгерістер/толықтырулар олар кәсіпорын директорының бұйрығымен бекітілген күннен бастап күшіне енеді.